

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Служби у справах
дітей та сім'ї

виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)

Валерій ТАНЦЮРА

**ЗВІТ про роботу
Служби у справах дітей та сім'ї
виконавчого органу
Київської міської ради
Київської міської
державної адміністрації
за I півріччя 2022 року**

ЗМІСТ

1. Кадрове забезпечення Служби	3
2. Проведення профілактичних рейдів	4
3. Соціальний захист дітей, які потребують уваги з боку державних органів	5
3.1. Реабілітаційна робота в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей	5
3.2. Робота Київських міських центрів	6
3.3. Робота Міського центру дитини	11
4. Профілактична робота Служби з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах	16
5. Профілактична робота з дітьми	17
5.1. Діти, які перебувають у конфлікті із законом	17
5.2. Контроль за додержанням законодавства про працю неповнолітніх	18
5.3. Профілактична робота з попередження шкідливих звичок серед дітей	18
5.4. Правова робота серед дітей	18
5.5. Робота підліткових клубів за місцем проживання	19
6. Оздоровлення дітей	19
7. Робота Служби у справах дітей та сім'ї щодо забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	19
8. Робота Служби у справах дітей та сім'ї з питань соціально-правового захисту дітей, які перебувають на вихованні в дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях	23
9. Захист прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, переселених із зони тимчасово окупованих територій або територій, на яких ведуться або велися активні бойові дії	24
10. Робота із зверненнями громадян	25
11. Сімейна політика	26
11.1. Робота по запобігання та протидії домашньому насильству	26
11.2. Робота щодо протидії торгівлі людьми	33
11.3. Реалізація сімейної політики та підтримка сім'ї	37
11.4. Робота з багатодітними сім'ями	37

1. Кадрове забезпечення Служби

Робота з питань управління персоналом в Службі здійснюється відповідно до вимог законодавства про державну службу та трудового законодавства, визначених актами і дорученнями Президента України, Закону України «Про державну службу», антикорупційного законодавства, трудового законодавства та нормативно-правових актів України. Відповідальним за ведення питань управління персоналом в Службі у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) визначено головного спеціаліста з питань управління персоналом. На даний час зазначена посада залишається вакантною.

В Службі запроваджено річне планування роботи з персоналом.

Станом на 30.06.2022 року штатна чисельність Служби у справах дітей та сім'ї становить 26 осіб. Фактично працюючих – 23 особи.

У зв'язку з запровадженням правового режиму воєнного стану Служба у справах дітей та сім'ї працює відповідно до структури на особливий період. Станом на 30.06.2022 в тимчасовому штатному розписі передбачено 16 штатних одиниць. Працівникам, посади яких не входять до тимчасового штатного розпису, оголошено вимушений простій.

Протягом першого півріччя 2022 року звільнено за угодою сторін:

головного спеціаліста з питань управління персоналом Надтоку Олену Олександрівну;

головного спеціаліста відділу усиновлення та сімейних форм виховання Агафонову Євгенію Володимирівну.

Призначень на вакантні посади протягом 1 півріччя 2022 року не відбувалось.

Протягом звітної періоду працівники Служби не притягувалися до дисциплінарної відповідальності.

З метою встановлення чіткого обліку державних службовців, у Службі забезпечується порядок формування та ведення особових справ державних службовців. Заповнення особових справ на нових працівників Служби проводиться згідно з Порядком ведення та зберігання особових справ державних службовців, затвердженим наказом Національного агентства України з питань державної служби від 22 березня 2016 року № 64 (зі змінами).

Трудові книжки оформлені на всіх працівників згідно з Кодексом законів про працю України, куди в обов'язковому порядку занесені записи про прийняття на посаду, прийняття присяги державного службовця та присвоєння відповідного рангу, зі всіма наступними переміщеннями та змінами рангів. Всі відомості про рух трудових книжок фіксуються у книзі обліку трудових книжок працівників Служби. Трудові книжки та особові справи працівників зберігаються у сейфі.

Виконання обов'язків з організації роботи з питань запобігання та виявлення корупції в Службі здійснюється головним спеціалістом відділу бухгалтерського обліку та звітності Дмитренко Юлією Володимирівною.

З метою запобігання та виявлення корупції і дотримання актів законодавства про державну службу, всіма працівниками Служби вчасно подані декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави та місцевого самоврядування за 2021 рік, та проведений аналіз підсумків декларування. Узагальнена інформація та

відповідні пропозиції щодо підсумків декларування за 2021 рік подано до виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). За результатами проведеного аналізу конфлікту інтересів не виявлено.

Серед працівників Служби у справах дітей та сім'ї відсутні особи, які притягалися до відповідальності за корупційні правопорушення.

Протягом звітного періоду керівництво Служби забезпечувало державним службовцям необхідні умови і гарантії щодо їх службової діяльності. Здійснювався антикорупційний контроль щодо кадрової роботи, фінансових питань, внутрішнього трудового розпорядку, законодавства про охорону праці. Забезпечуються вимоги закону України «Про державну службу» та інших нормативно-правових актів про державну службу. Організаційно-розпорядчі документи ведуться згідно із встановленими законодавством нормативами. Протягом року, у визначені вищими інститутами терміни, подавалася відповідна інформація про заходи запобігання та виявлення корупції в Службі. Питання дотримання антикорупційного законодавства перебуває на постійному контролі у керівництва Служби.

2. Проведення профілактичних рейдів

З метою запобігання дитячій безпритульності та бездоглядності, зміцнення правопорядку серед дітей в м. Києві, соціального захисту дітей та підлітків, які залишилися без батьківської опіки та піклування, у місті Києві першого півріччя 2022 року районними Службами у справах дітей та сім'ї спільно з відділами управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції у м. Києві було проведено 89 профілактичних рейдів «Діти вулиці», у ході яких виявлено 40 дітей.

Із загальної чисельності виявлених дітей:

- ✓ дітей дошкільного віку – 16;
  - ✓ дітей віком від 6 до 14 років – 18;
  - ✓ дітей віком від 14 до 18 років – 7;
- з них 18 учнів шкіл і профтехучилищ.

Аналізуючи місця виявлення дітей, слід зазначити, що найбільшу чисельність дітей було вилучено з сім'ї – 22, з вулиці – 18 дітей.

З дітей, який було виявлено під час рейдів 9 повернуто в сім'ю, 22 влаштовано до закладів соціального захисту, 9 влаштовано до закладів системи охорони здоров'я.

Поряд з цим, у ході рейдів постійно проводяться обстеження житлово-побутових умов проживання дітей, які опинились в складних життєвих обставинах. Так, протягом звітного періоду було здійснено 652 виїзди у такі сім'ї.

Крім того, під час рейдів 299 батьків було попереджено про відповідальність за невиконання батьками своїх обов'язків, виявлено 2 порушення правил торгівлі спиртними напоями та тютюновими виробами, попереджено посадову особу та ініційовано 2 притягнення до відповідальності посадових осіб.

Ініційовано 70 притягнень до відповідальності батьків за неналежне виконання своїх батьківських обов'язків.

Інформація про результати проведення профілактичних рейдів

Рік	Проведено рейдів	Загальна чисельність виявлених дітей	З них					За підсумками рейдів, кількість дітей			
			вилучено з вулиці, безпритульних та бездоглядних дітей	вилучено з сім'ї	вилучено з комп'ютерних клубів, розважальних заїв	знайдено або підкинуто	Вживали наркотики або токсичні речовини	повернено в сім'ю	повернено до навчальних закладів	власновано до ЦСПР	власновано до лікарняних закладів
2010	277	131	55	28	37	11	-	33	24	46	28
2011	296	104	51	10	29	6	-	43	1	37	15
2012	396	98	52	23	10	1	-	26	18	12	30
2013	300	88	36	19	33	-	2	44	11	13	20
2014	314	65	28	20	16	1	0	26	2	15	22
2015	280	54	21	15	14	-	1	20	5	16	13
2016	238	47	25	17	5	-	-	7	5	16	19
2017	285	78	32	36	2	6	0	10	0	24	44
2018	303	104	47	55	0	2	0	4	0	32	68
2019	271	55	23	32	0	0	0	2	3	21	29
2020	248	53	24	21	0	1	0	14	0	15	17
1 півріччя 2021	115	24	4	19	0	0	0	3	0	12	9
1 півріччя 2022	89	40	18	22	0	0	0	9	0	22	9

3. Соціальний захист дітей, які потребують уваги з боку державних органів

3.1. Реабілітаційна робота в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей

Метою функціонування Центрів соціально-психологічної реабілітації дітей (далі-Центри) Служби у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) є надання комплексу соціально-психологічних, педагогічних, медичних, правових на інших видів допомоги дітям, які опинились в складних життєвих обставинах, та потребують проходження соціально-психологічної реабілітації. У підпорядкуванні Служби у справах дітей та сім'ї працює 2 таких заклади: по проспекту Маяковського, 28-В та по вул.Полярній, 7-а.

Так, протягом першого півріччя 2022 року у Центрах перебувала 121 дитина, прийнято протягом року 52 дітей, вибули – 32 дітей.

Причини перебування дітей, які поступили до Центру протягом року:

- ✓ Складні життєві обставини – 106;
- ✓ Залишилися поза сімейним оточенням – 9;

- ✓ Переведені з інших закладів соціального захисту дітей – 4;
- ✓ В наслідок жорстокого поводження з ними – 2;
- ✓ Звернулися особисто – 1 дитина.

Із загальної чисельності вихованців, які перебували у Центрі, за категоріями:

- ✓ дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – 16;
- ✓ дітей, батьки яких ухиляються від виконання батьківських – 99;
- ✓ дітей з повних сімей – 28;
- ✓ дітей з неповних сімей – 76.

Із дітей, які проходили комплексну реабілітацію, 22 дітей вибуло в біологічну сім'ю, 3 дітей влаштовано під опіку, 1 дитина влаштована до прийомних сімей, дитячого будинку сімейного типу, 1 дитина вибула з Центру, не пройшовши повний курс реабілітації, 1 вихованець самовільно залишив Центр.

На початку березня, через війну в Україні, дітей, які перебували у Центрах, було евакуйовано до Німеччини. Загалом у евакуації наразі перебувають 67 дітей – вихованців державних центрів реабілітації та 67 дітей, які влаштовані до аналогічних закладів недержавної форми власності (БФ Фонд «Асперн», ВГБФ «Батьківська турбота», «Місто щасливих дітей», Центр захисту дітей «Наші діти» структурного осередку Німецько-польсько-українського товариства в Україні). З усіма закладами підтримується постійний зв'язок, здійснюється контроль за соціально-правовим захистом вихованців, які змушені були залишити столицю через збройну агресію проти України.

3.2. Робота Київських міських центрів

Робота Київського міського Правобережного та Лівобережного центрів для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді

Основним завданням Центру є створення умов для соціальної адаптації ВІЛ-інфікованих дітей та молоді. Крім того, центри надають психологічні, інформаційні соціально-педагогічні, соціально-медичні послуги, надають батькам методичні поради, організовують роботу груп взаємодопомоги для ВІЛ-інфікованої молоді, а також їх батьків. Центри здійснюють заходи змістовного дозвілля.

Протягом першого півріччя 2022 року Правобережним центром для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді надано соціальні послуги 1131 особам.

Київським міським Лівобережним центром для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді протягом звітного періоду надано соціальні послуги 362 особам.

Робота Київського міського центру соціально-психологічної допомоги

Робота Київського міського центру соціально-психологічної допомоги у I півріччі 2022 року здійснювалась у звичайному та дистанційному режимах. Попри обставин, обумовлених введенням воєнного стану, надання соціально-психологічних послуг не припинялось. Систематично вживались санітарно-гігієнічні заходи, в тому числі з запобігання поширення епідемії COVID -19. Центр адаптивно продовжував здійснювати діяльність в режимі екстреного втручання, надання інформації та

психологічної підтримки особам, що виїхали з місць проведення бойових дій та прямували в безпечні місця перебування - понад 300 осіб в період з 09.04 2022 р. по 30.05.2022 р.

Організаційна робота здійснювалась відповідно до річного плану, існуючим вимогам та нововведень, обумовлених введенням воєнного стану в країні. На початку року затверджено штатний розпис, складено графіки чергування, впорядковано номенклатуру та формування справ за стандартами діловодства, відпрацьована система вчасних реагувань на звернення громадян. Налагоджена взаємодія з державними та недержавними партнерськими організаціями і установами. Ефективно здійснювалась співпраця з партнерами у вирішенні індивідуальних потреб та окремих питань клієнтів.

За аналізом проблематики звернень громадян у I півріччі 2022 року в **цілодобовому стаціонарі** – 69% - внутрішньо переміщені особи, 10% постраждали від домашнього насильства, 21% - особи, що опинились в складних життєвих обставинах (з них: 2 особи з числа дітей сиріт, 5 осіб з інвалідністю, 21% багатодітні сім'ї, 2 особи, що вирішують питання відновлення документів).

телефонні консультування – 35 % - гострі реакції на події війни, свідки бойових дій, тривожно-панічні стани, страхи за свою безпеку та життя дітей, відчуття провини, невпевненість у майбутньому, як реакції на події війни; 15% - проблеми соціальної адаптації за кордоном, внаслідок вимушеної евакуації; 5% - втрата близьких та рідних під час війни ; 15% - проблеми особистісного характеру ; 15% - домашнє насильство ; 5% запит на інформацію щодо підтримки дітей під час війни ; 10% - запит на інформацію щодо виїзду за кордон, пошук прихистку , надання контактів організацій, що займаються евакуацією осіб з інвалідністю поза межі країни.

Фінансово - економічна діяльність центру здійснювалась згідно існуючих вимог, порушень протягом I півріччя 2022 р. не виявлено. Протягом року здійснювались закупівлі товарів та послуг, відповідно до затвердженого кошторису витрат та введених обмежень.

Господарська діяльність центру проводилась вчасно за річним планом, враховуючи обмеження, обумовлені введенням воєнного стану. Додатково, з метою покращення умов перебування в центрі внутрішньо-переміщених осіб та сімей, що перебувають в складних життєвих обставинах, було встановлено 2 бойлери та проведено окрему лінію інтернету. Фінансово-господарська діяльність центру здійснювалась з урахуванням існуючих норм, термінів та правових вимог.

Робота Київського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

1. щодо проведення соціальної роботи/надання послуг

Загальна кількість послуг, наданих штатними спеціалістами 4823, якими охоплено 1528 чоловіків та 3295 жінок, з них:

- 4471 послуга з консультивання (1282 чоловіків та 3189 жінок відповідно)
- 352 послуги з соціальної адаптації (246 чоловіків та 106 жінок відповідно)

2. щодо проведених навчальних заходів для фахівців із соціальної роботи, інших працівників системи надання соціальних послуг

Загальна кількість проведених навчальних заходів протягом звітного періоду – 334

Загальна кількість учасників – 1142, з них

- 557 фахівців із соціальної роботи, менеджерів, психологів (один і той самий спеціаліст в районі веде декілька напрямів роботи і відповідно проходить навчання з декількох напрямків);
- 10 працівників ССД;
- 27 працівників структурних підрозділів з питань соціального захисту населення;
- 348 працівників надавачів соціальних послуг (комунальних);
- 176 представників недержавних надавачів соціальних послуг.

Тематика проведених навчальних заходів:

- «Підготовка психологів мережі ЦСС щодо впровадження Типової програми для постраждалих осіб від домашнього насильства»;
- «Підготовка фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності»;
- «Особливості взаємодії ЗМІ щодо висвітлення заходів соціального спрямування»;
- «Модульний курс складові соціальної роботи з сім'ями/особами які мають проблеми з будь якої залежності»;
- Міська школа для консультантів з питань залежностей;
- «Арт-терапія: профілактика професійного вигорання, можливості для підтримки особистості»;
- «Правова та інформаційна допомога особам/сім'ям з дітьми та молоддю з інвалідністю»;
- «Особливості соціальної роботи в умовах воєнного стану»;
- одноденні семінари, тренінгові практичні заняття;
- супервізії, інтервізії з метою аналізу дій спеціалістів й подолання професійних труднощів, удосконалення організації роботи, підтримки мотивації до роботи, дотримання державних стандартів надання послуг, запобігання виникненню професійного вигорання, забезпечення емоційної підтримки, розвитку професійних компетентностей.

3. щодо проведених навчальних заходів для сімейних форм виховання

6 заходів з навчання кандидатів в сімейні форми виховання, якими охоплено 79 осіб, з них:

- 23 особи кандидатів опікуни/піклувальники;
- 56 осіб кандидати в усиновлювачі;

- 13 осіб кандидати в наставники

(деякі кандидати одночасно проходили навчання на декілька форм виховання)

2 заходи з підвищення виховного потенціалу, якими було охоплено 13 осіб.

4. щодо здійснення інформування територіальної громади з актуальних питань соціальної роботи

Київський міський центр соціальних служб (далі – КМЦСС) у I півріччі 2022 року продовжував здійснення інформування територіальної громади з актуальних питань соціальної роботи, щодо діяльності та послуг мережі Центрів соціальних служб м. Києва.

Протягом звітної періоду співпрацював із засобами масової інформації (далі - ЗМІ) щодо висвітлення здійснення соціальної роботи з дітьми, сім'ями та молоддю м. Києва. За ініціативи КМЦСС у ЗМІ (ТРК «Київ», «Вечірній Київ», «Укрнет» та ін.) розміщено інформаційні повідомлення щодо вищезазначеного питання в контексті проведення соціокультурного заходу та сімейного онлайн - вікенду до Міжнародного дня сім'ї, онлайн зустрічі для батьків «Літо. Діти. Місто» до Міжнародного дня захисту дітей - 14 інформаційних одиниць матеріалів, якими охоплено 77 403 особи (по факту Інтернет-перегляду матеріалів). Окрім цього вийшов матеріал з підсумками та планами роботи КМЦ на 2022 рік на телеканалі «Правда тут» (на основі переглядів у Ютуб інформацією охоплено 247 осіб).

Центри соціальних служб (далі – ЦСС) м. Києва активно використовували власний Інтернет-ресурс для поширення інформації щодо послуг, які надаються КМЦСС і мережею районних ЦСС м. Києва мешканцям територіальної громади столиці. Інформація щодо спектру послуг та заходів розміщувалася на сайті мережі ЦСС (77 од., якими охоплено 6 825 осіб). Відбулося оновлення інформації на основних розділах, створено новий розділ «Допомога під час війни».

В рамках інформаційної роботи спеціалістами КМЦСС матеріали поширювалися у соціальній мережі Instagram (3 носія); у соціальній мережі Facebook (9 носіїв). Всього в соціальних мережах КМЦСС розміщено 1641 інформаційний матеріал. Інформацією охоплено понад 12 970 користувачів. Додатково інформація щодо допомоги активно поширювалася у соціальних мережах на носіях районних ЦСС (1380 повідомлень, якими було охоплено 5 878 користувачів).

Особливістю здійснення інформаційної роботи стало посилене розміщення інформації щодо можливостей отримання гуманітарної допомоги кризовими категоріями населення в умовах воєнного стану, щодо вирішення питань, пов'язаних з влаштуванням та захистом дітей, особливостей проведення евакуації незахищених категорій населення, щодо отримання психологічної підтримки, організації проведення літньої відпочинкової програми для дітей з числа отримувачів послуг ЦСС.

Протягом I півріччя 2022 року також відбувалось продовження проведення інформаційно-просвітницької кампанії щодо розвитку патронату над дитиною в межах реформ деінституціоналізації в регіонах, ініційованої Міністерством соціальної політики України. КМЦСС продовжував тримати на посиленому контролі розміщення інформації щодо актуальних питань соціальної роботи, зокрема, з популяризації сімейних форм виховання, наставництва. Активно розміщувалась інформація в рамках

інформаційної кампанії «Без бар'єрів» та інформаційних матеріалів щодо протидії та профілактики домашнього насильства, запобігання торгівлі людьми, що були надані Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Міжнародною організацією з міграції, Державним інститутом сім'ї та молоді.

Протягом півріччя інформація в Інтернеті розміщувалася на носіях державних та громадських (в тому числі партнерських) організацій. Завдяки КМЦСС розміщено 714 одиниць. Також на офіційному сайті м. Києва в «Новинах» було розміщено 9 інформаційних матеріалів. На постійній основі у розділах «Міські сервіси» та «Структура» офіційного сайту м. Києва розміщено 8 матеріалів з актуальних питань соціальної роботи.

Отже, за рахунок взаємодії КМЦСС вийшло 731 інформаційне повідомлення з актуальних питань соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю м. Києва, якими охоплено 118 836 користувачів.

Окрім цього, здійснювалася робота щодо популяризації інформації на інформаційних носіях представників територіальної громади м. Києва. В результаті такої діяльності розміщено 100 інформаційних повідомлень, якими додатково охоплено 1 543 особи з числа користувачів соціальних мереж.

На носіях партнерів, завдяки районним ЦСС столиці розміщено 238 матеріалів щодо діяльності та послуг ЦСС м. Києва, якими додатково охоплено 78 997 користувачів (з них 112 матеріалів з охопленням 42159 осіб розміщено на носіях представників територіальної громади). Традиційно важливе місце для ЦСС займає інформування через носії районних в місті Києві державних адміністрацій, де протягом півріччя розміщено 103 інформаційні одиниці.

Загалом, в Інтернеті на власних та партнерських носіях вийшло 4 270 одиниць інформаційних матеріалів з охопленням 225 883 особи з числа користувачів Інтернет-платформи.

Враховуючи розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, активне залучення ресурсів Інтернет-платформи для висвітлення матеріалів соціальної тематики є важливою складовою доступного інформування територіальної громади щодо послуг та діяльності мережі ЦСС м. Києва.

Протягом звітнього періоду силами КМЦСС здійснено друк та розповсюдження трьох видів інформаційних друкованих матеріалів з актуальних питань соціальної роботи загальним накладом 470 екземплярів. Також районними ЦСС було надруковано та розповсюджено 2460 од. матеріалів щодо соціальних послуг.

КМЦСС здійснив розповсюдження інформаційних та наданих партнерськими організаціями матеріалів, надрукованих у попередні роки, які є актуальними наразі. Зокрема, понад 3 000 матеріалів щодо профілактики туберкульозу, отриманих від партнерів, були поширені у територіальній громаді столиці. Протягом звітнього періоду розповсюдження усіх друкованих матеріалів здійснювалося у приміщенні КМЦСС, серед районних ЦСС, закладів соціальної підтримки, партнерських організацій, закладів вищої освіти та ін. Матеріали розповсюджувалися також під час соціокультурних заходів мережі ЦСС (до Міжнародного дня сім'ї, до Міжнародного дня захисту дітей, до Дня Батька в Україні).

На території приміщення КМЦСС на постійній основі розміщено 13 інформаційних стендів щодо популяризації соціальних послуг мережі ЦСС м. Києва.

Викладачі та студенти закладів вищої освіти, які проходять практику на базі КМЦСС, а також представники закладів вищої освіти в рамках ознайомчих зустрічей системно отримували інформацію та друковані або електронні матеріали щодо послуг ЦСС. Протягом звітного часу такою роботою охоплено 39 представників 4 закладів вищої освіти столиці.

Загалом силам мережі ЦСС м. Києва підготовлено 7 215 інформаційних одиниць матеріалів щодо діяльності та послуг, а також з актуальних питань соціальної роботи столиці, якими охоплено 306 502 особи (без урахування друкованих матеріалів попередніх років).

Робота Київського міського центру сім'ї «Родинний дім»

Центр сім'ї «Родинний дім» забезпечує підтримку малозабезпечених, багатодітних, студентських сімей, а також сімей, в яких проживають діти-сироти, організовує та здійснює заходи, пов'язані з соціальною та правовою підтримкою дітей з проблемних сімей.

Центром «Родинний дім» за I півріччя 2022 року було охоплено 5 475 осіб і надано 8 089 послуг, з них:

- індивідуальними консультаціями психологів охоплено 975 особу надано 1 247 послуг;
- заходами охоплено 4 500 осіб, наданих послуг – 6 842.

3.3. Робота Міського центру дитини

Метою діяльності Міського центру дитини є реалізація державної політики у сфері розвитку сімейних форм виховання (усиновлення, опіка/піклування, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу, патронатна сім'я) для забезпечення умов реалізації конституційного права кожної дитини на проживання в сім'ї. Центр надає психологічну підтримку сім'ям з дітьми.

Робота Центру організовується за наступними напрямками: оцінка потреб дитини та її соціального оточення й розвиток сімейних форм виховання для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Протягом I півріччя 2022 року за напрямками роботи Центру спеціалістами було надано **2202** послуги для **822** осіб.

1. За напрямком «**Оцінка потреб дитини та її соціального оточення**» фахівцями Центру було проведено роботу з **208** клієнтами, з яких було проведено роботу з **46** дітьми.

Клієнтам було надано **521** послуга, з них:

- психологічна діагностика – 61;
- психологічні консультації – 92;
- інформаційні консультації – 368.

Метою соціально-психологічного обстеження є вивчення потреб дітей, в тому числі дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, вивчення потреб та ресурсів їх соціального оточення, а також визначення необхідного виду соціально-психологічної підтримки дитині та її батькам, родині.

Соціально-психологічне обстеження включало наступну проблематику:

- позбавлення батьківських прав батька/матері – 8;
- визначення місця проживання дитини – 14;
- встановлення графіку зустрічей з дитиною – 2;
- усунення перешкод у вихованні дитини – 6;
- участь батька/матері або інших членів родини у вихованні дитини – 15;
- зміна прізвища дитини – 2;
- виявлення ознак жорстокого поводження чи насилля над дитиною:
  - фізичне насилля – 0;
  - сексуальне насилля – 0;
  - психологічне насилля – 2;
  - економічне насилля – 0;
- оцінка особистісного розвитку дитини:
  - пізнавальна діяльність – 0;
  - поведінкові порушення – 0;
  - психічні розлади – 0.

Кількість дітей, з якими працювали спеціалісти Міського центру дитини за напрямом «Оцінка потреб дитини та її соціального оточення» за запитами Служб у справах дітей та сім'ї (по районах):

Район	Загальна кількість дітей за запитами ССДС
Голосіївський р-н	1
Дарницький р-н	4
Деснянський р-н	4
Дніпровський р-н	-
Оболонський р-н	-
Печерський р-н	3
Подільський р-н	8
Святошинський р-н	5
Солом'янський р-н	5
Шевченківський р-н	2
Регіони	-
Разом:	32

За зверненнями громадян в даному напрямі було проведено роботу з 14 дітьми.

**Розподіл дітей за віком і статтю, з якими була проведена
робота за даним напрямом:**

Вік дітей	Хлопці	Дівчата	Разом:
- від 0 до 3 років	2	3	5
- від 4 до 7 років	16	5	21
- від 8 до 11 років	11	3	14
- від 12 до 18 років	2	4	6
Разом:	31	15	46

Проведення консультативно-діагностичної роботи за напрямом «Оцінка потреб дитини та її соціального оточення» дещо видозмінено, а для окремих сімей припинено до завершення військового стану, у зв'язку із тим, що в умовах війни діти перебувають у нестабільному психоемоційному стані, а діагностичне втручання може призвести до травматизації нестійкої дитячої психіки, а також у зв'язку із відсутністю можливості забезпечити дотримання структури проведення роботи за даним напрямом (н-д: батьки не мають можливості привезти дитину до Центру з ряду причин; відсутність контактів одного із батьків тощо).

2. За напрямом «Розвиток сімейних форм виховання для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» було проведено роботу з 297 клієнтами, з них 30 дітям:

- за консультацією з різних питань щодо сімейних форм виховання звернулось **243 особи**;
- оцінка потреб, фото-, відео зйомка дітей, які потребують влаштування в сімейні форми виховання проводилась з **12 дітьми**;
- психологічна підтримка батьків та дітей залучених у сімейні форми виховання була надана **42 особам**, з них **18 дітям**.

За даний період громадяни, які мають обмеження щодо виховання дитини-сироти (вік, стать, нереальні очікування, наявність проблем особистісного характеру), не звертались.

Впродовж 1 півріччя 2022 р. не звертались особи, які за власним бажанням відмовились від виховання дитини-сироти.

Також за потребою прийомних батьків спеціалістами Центру проводяться зустрічі групи їх взаємопідтримки.

За напрямом «Розвиток сімейних форм виховання для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» було надано 799 послуг, з них:

- психологічна діагностика – 23;
- інформаційні консультації – 286;
- психологічні консультації – 118;
- взаємодобір дитини та сім'ї – 2;
- тренінгова діяльність – 358;

- оцінка потреб, фото-, відео зйомка дітей, які потребують влаштування в сімейні форми виховання – 12.

З метою влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, спеціалістами Центру здійснювалась оцінка їх потреб (вивчення соціальної історії дитини, стану психічного та фізичного здоров'я; фото- та відеозйомка) для подальшого процесу взаємодобору дітей та майбутніх батьків:

Оцінка потреб, фото-, відеозйомка дітей, які перебувають у соціальних закладах і потребують влаштування у сімейні форми виховання

№ п/п	Установи, з якими відбувалася взаємодія в рамках влаштування дітей у сімейні форми виховання	Кількість дітей
5.	Центр допомоги дітям "Місто щасливих дітей"	4
8.	ЦСПР №1 Служби у справах дітей та сім'ї КМДА	2
11.	Центр захисту дітей «Наші діти»	6
Разом:		12

3. За звітний період, спільно з ГО було надано **12 клієнтам 40 послуг** сімейної медіації з питань врегулювання спорів між батьками щодо дітей. Робота проводилась з сім'ями, які вже розлучені чи знаходяться у процесі розлучення та мають спірні питання щодо місця проживання дітей, графіку зустрічей одного з батьків з дитиною тощо.

4. У зв'язку із воєнним станом в Україні, що введений 24 лютого 2022 року пов'язаного із збройною агресією російської федерації у діяльності Міського центру були введені зміни. А саме, в умовах війни пріоритетним напрямом роботи Центру є **соціально-психологічна підтримка сімей з дітьми**, з метою стабілізації психоемоційного стану дітей та їх батьків; подолання труднощів адаптації до нових умов життя; переживання втрат, розлуки з близькими; отримання дорослими інформації щодо підтримки дитини в умовах війни; захисту прав та інтересів дітей і їх батьків. Зокрема:

1. для прийомних батьків (усиновителів, опікунів, батьків-вихователів прийомних сімей та ДБСТ) - проведення групових та індивідуальних онлайн зустрічей і консультацій, з метою їх супроводу та підтримки під час адаптації до нових умов, спровокованих війною;
2. для дітей та підлітків, влаштованих до сімейних форм виховання, центрів соціально-психологічної реабілітації, проведення індивідуальних консультацій та груп психологічної підтримки. Групи підтримки для дітей, батьків та вихователів соціальної сфери. В основі роботи психологів лежить програма «Діти та війна: навчання технік зцілення»;
3. надання первинної психологічної допомоги сім'ї чи дитині (в Центрі, метро, бомбосховищах, на вулиці тощо);
4. надання в офлайн режимі Першої психологічної допомоги (ППД) й колективам установ, закладів, організацій соціальної сфери та критичних інфраструктур.

За даним напрямом **305 клієнтам** (з них **22 дітям**) було надано **842 послуги**:

- психологічні консультації – 157;
- інформаційні консультації – 685.

Проведення вищезазначеної роботи в Центрі відбувалися в онлайн форматі. Поряд з цим, надання психологічної допомоги сім'ям з дітьми, індивідуальні консультації, надання першої психологічної допомоги - в режимі офлайн.

Разом з тим, фахівцями Центру здійснюється інформаційно-методична та навчально-організаційна діяльність.

У рамках інформаційно-методичної діяльності проведена наступна робота:

- ✓ Систематично поповнюється інформаційна база дітей, які мають статус дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування, зокрема, соціальна історія дитини, стан її психічного та фізичного здоров'я; фото- та відеозйомка.
- ✓ Розповсюджуються інформаційні буклети для громадян, які бажають прийняти на виховання у свою сім'ю дитину-сироту.
- ✓ Інформація про діяльність Міського центру дитини розміщена в електронній мережі Internet. Зокрема, Міський центр дитини має свій сайт за електронною адресою: <http://mcd.org.ua/> та сторінку в міжнародній соціальній мережі Facebook за посиланням: <https://www.facebook.com/mcd.org.ua>.

1 півріччі 2022 року Центром було організовано наступні навчально-організаційні заходи:

1. Продовжується співпраця Міського центру дитини з районними ССД та ЦСССДМ щодо роботи із дітьми та родинами, які потребують соціально-психологічної підтримки.
2. Продовжується співпраця з благодійними та громадськими організаціями з метою реалізації спільних завдань щодо захисту прав дітей: «Наші діти», «Місто щасливих дітей», «Ковчег», Альянс «Україна без сиріт».
3. Проводяться інтерв'ійні зустрічі волонтерів-сімейних медіаторів (зустріч спеціалістів для допомоги один одному та обміну досвідом з метою підвищення своєї майстерності).
4. Продовжується робота волонтерського проекту щодо надання послуги сімейної медіації для населення міста Києва. Роботу адаптовано до умов карантинних обмежень. У більшості випадків наразі послуга надається дистанційно.
5. В умовах воєнного стану співробітники активно підвищують кваліфікацію шляхом участі у профільних онлайн-тренінгах та вебінарах. Підготовка фахівців до роботи в нових умовах є на сьогодні є однією із пріоритетних.
6. В умовах воєнного стану роботу Міського центру дитини було адаптовано для зручної та ефективної взаємодії з клієнтами. Зокрема, налагоджено дистанційну

роботу щодо забезпечення документообігу, розроблено механізм дистанційного консультування дорослих осіб.

7. Спеціалістами Міського центру дитини дистанційно проводиться групова та індивідуальна робота щодо супроводу сімей, в яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

4. Профілактична робота Служби з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах

Значна частина сімей мешканців столиці продовжує потребувати соціально-психологічної допомоги через проблеми, які виникають між членами сім'ї, або між сім'єю та її зовнішнім оточенням. Сучасний стан сім'ї в Україні можна охарактеризувати як кризовий. Відбувається девальвація змісту сімейного життя, його орієнтування на виховання дітей. Батьки, не володіючи у достатній мірі знаннями про вікові і індивідуальні особливості дитини та її розвитку, нерідко здійснюють виховання інтуїтивно.

Протягом першого півріччя 2022 року на обліку в районних Службах у справах дітей та сім'ї перебувала 1981 дитина, яка опинилась у складних життєвих обставинах, з них через наступні причини:

- ✓ батьки або особи, що їх замінюють, ухиляються від виконання батьківських обов'язків – 578 дітей,
- ✓ зазнали насильства в сім'ї – 1379 дітей, в тому числі, постраждали від воєнних дій,
- ✓ систематично самовільно залишають місце постійного проживання – 6 дітей,
- ✓ діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, - переселенці із зони АТО – 17;
- ✓ постраждали від найгірших форм праці - 1.

З метою покращення ситуації у сім'ї, відновлення її виховних функцій, за звітний період Службами у справах дітей та сім'ї здійснено 718 виїздів у сім'ї дітей, які опинились у складних життєвих обставинах. За результатами вивчення ситуацій, які склалися у цих сім'ях, до Центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді направлено 94 клопотання про необхідність організації соціального супроводу.

У разі, коли батьки свідомо ухиляються від виконання своїх батьківських обов'язків, Службами у справах дітей та сім'ї перед органами внутрішніх справ порушується клопотання про притягнення цих батьків до адміністративної відповідальності (ст.184 КпАП).

Так, за звітний період до органів внутрішніх справ Службами у справах дітей та сім'ї було направлено 63 таких клопотань, 47 з них задоволено. У випадках, коли дії батьків відносно дитини носять небезпечний характер, Служби у справах дітей та сім'ї порушують перед правоохоронними органами клопотання про притягнення батьків до кримінальної відповідальності за злочин, передбачений ст.166 Кримінального кодексу України. За поточний період порушено таких клопотань не було.

За звітний період 2022 року до судів було подано 28 позовів про позбавлення батьків батьківських прав та 5 про відібрання дітей у батьків без позбавлення їх

батьківських прав. Задоволено позовів про позбавлення батьківських прав – 18 та 6 позовів про відібрання без позбавлення.

Із загальної чисельності дітей, які внаслідок винесення судових рішень стали позбавленими батьківського піклування:

- ✓ влаштовані в постійну форму влаштування (усиновлення, опіка, піклування, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу) – 25 дітей,
- ✓ перебувають у Центрах соціальної реабілітації дітей – 13,
- ✓ влаштовані в недержавний заклад 3 дітей,
- ✓ влаштовані по тимчасовій заяві у сім'ю – 8 дітей.

Протягом звітного періоду Службами у справах дітей та сім'ї було виявлено та взято на облік 226 дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, знято з даного обліку 138 дітей з наступних причин:

- ✓ покращення ситуації в сім'ї – 24 дитини,
- ✓ через позбавлення батьків батьківських прав, відібрання – 43 дітей,
- ✓ переїзд сім'ї на інше місце проживання – 14 дітей,
- ✓ досягнення дітьми повноліття – 42 дітей,
- ✓ смерть батьків – 9 дітей,
- ✓ з інших причин – 6 дітей.

5. Профілактична робота з дітьми

5.1 Діти, які перебувають у конфлікті з законом

Служби у справах дітей та сім'ї є одним з важливих суб'єктів, які відповідають за формування та реалізацію політики у сфері захисту дитинства. Одним з завдань, покладених на Служби, є робота з профілактики правопорушень у дитячому середовищі, що, зокрема, передбачено законом України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей».

Враховуючи складність і багатогранність дитячої злочинності, для запровадження дієвого механізму профілактики цього явища на рівні територіальної громади необхідний чіткий механізм співпраці дотичних суб'єктів на різних рівнях профілактики. Враховуючи функціональні обов'язки, які покладені у відповідності до законодавства на працівників служб у справах дітей та сім'ї в частині профілактики дитячої злочинності, на сьогоднішній день працівники міської та районних в місті Києві служб у справах дітей та сім'ї в більшій мірі працюють в межах своєї компетенції на вторинному та третинному рівнях, тобто з дітьми, які перебувають на обліку у органах пробації, а також на профілактичному обліку районних у м. Києві відділів ювенальної превенції.

Протягом першого півріччя 2022 року Службами у справах дітей та сім'ї з категорією дітей, які перебувають у конфлікті з законом, проведено наступні заходи:

- ✓ профілактично-інформаційні бесіди з дітьми – 50;
- ✓ бесіди профілактичного змісту з батьками – 38;

Протягом звітного періоду представниками Служб у справах дітей та сім'ї взято участь у судових засіданнях по розгляду кримінальних справ щодо неповнолітніх 107 разів.

5.2 Контроль за дотриманням законодавства про працю неповнолітніх

Протягом 1 півріччя 2022 року Службами у справах дітей та сім'ї районних в місті Києві державних адміністрацій не було проведено перевірки підприємств/організацій з питань дотриманням законодавства про працю дітей. Перевірок умов праці дітей здійснено не було.

Враховуючи відсутність чіткої правової визначеності компетенції Служби в частині здійснення перевірок підприємств щодо праці дітей, що часто у практичній роботі призводить до того, що представників Служби просто не допускають на перевірку, посилаючись на те, що Служба у справах дітей та сім'ї не входить згідно законодавства України до структур та відомств, які мають право здійснювати відповідні перевірки. Службою у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) доведено цю інформацію до профільного Департаменту Мінсоцполітики, для розгляду даного питання на національному рівні компетентних суб'єктів. Проте, питання досі залишається не врегульованим.

5.3 Профілактична робота з попередження шкідливих звичок серед дітей

Значна увага в роботі Служб у справах дітей та сім'ї приділяється профілактиці правопорушень, шкідливих звичок в підлітковому середовищі, а також питанню правової освіти серед дітей.

Так, за звітний період, з метою профілактики правопорушень, шкідливих звичок серед дітей та правової освіти з ними, проведено 225 заходів.

Ефективність навчання дітей, отримання ними стійких знань та навичок у будь-якій сфері суспільних відносин є значно вищою, при використанні інтерактивного навчання, тренінгів. Тому на сьогоднішній день завдання Служби провести навчання спеціалістів по засвоєнню цих форм та методів роботи з подальшою імплементацією здобутих знань по роботі з дітьми в рамках правової просвіти. Також актуальною є ситуація щодо залучення службами до проведення цих заходів фахівців неурядового сектору.

5.4 Правова робота серед дітей

Питання правової освіти дітей, є одним з важливих напрямків роботи Служб у справах дітей та сім'ї. Для формування цілісної системи захисту прав дітей, важливим компонентом є обізнаність самих дітей, зокрема, з нормами Конвенції ООН про права дитини, інших документів, що покликані захищати права дітей.

Дитинство – стадія життєвого циклу людини, на який продовжується становлення організму, розвиток його найбільш важливих функцій, найбільш активно здійснюється соціалізація індивіда, яка включає засвоєння певної системи знань, норм і цінностей, оволодіння соціальною роллю, що дозволяє дитині формуватись та функціонувати як повноцінний член суспільства, цілісна особистість.

Однією з площадок на рівні територіальної громади, де реалізуються заходи правової освіти дітей, є клуби за місцем проживання. В цих закладах проводяться заходи з профілактики правопорушень та правової освіти дітей, які в більшій мірі охоплюють дітей уразливих категорій. Так, за поточний період, з метою профілактики правопорушень, проведено 446 заходів, з правової освіти - 128.

5.5 Робота підліткових клубів за місцем проживання

Клуби за місцем проживання є дуже важливим осередком на рівні громади, який дає можливість доступної, соціально-корисної зайнятості дітей. Служби у справах дітей та сім'ї перебувають у тісній взаємодії з адміністрацією цих закладів, відбувається постійний обмін інформацією, спільні навчання, залучення дітей уразливих категорій до участі в гуртковій роботі, тощо. Виховна робота в підліткових клубах за місцем проживання спрямована на формування вмінь та навичок за інтересами, забезпечення потреб дітей у творчій самореалізації та інтелектуальному, духовному і фізичному розвитку, підготовку до активної професійної та громадської діяльності, створення умов для соціального захисту та організації змістовного дозвілля відповідно до здібностей, обдарувань та стану здоров'я дітей.

Станом на звітний період 2022 р. у місті Києві функціонує 136 клубів за місцем проживання, які охопили різними заходами 10880 дітей, з них: дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – 44 дитини, які опинились у складних життєвих обставинах – 19.

6. Оздоровлення дітей

Протягом червня 2022 року 90 дітей, які перебувають на обліку в Службах у справах дітей та сім'ї районних в місті Києві державних адміністрацій направлені на оздоровлення (21 день) до ДЗСТ ЛОК «Верховина» (Івано-Франківська область, смт Верховина).

7. Робота Служби у справах дітей та сім'ї щодо забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Виявлення та облік

Станом на 01.07.2022 року на первинному обліку в районних службах у справах дітей та сім'ї перебувало 2323 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. З них 1014 дітей мають статус сироти, а 13309 – позбавлені батьківського піклування.

В порівнянні з початком року чисельність дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування дещо зменшилася (на початок року – 2338).

Враховуючи, що 1899 дітей перебувають під опікою та 242 влаштовані до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу, всього 2141 дітей на даний час

влаштовані до сімейних форм виховання. Це становить 92,2 % від загальної чисельності дітей на первинному обліку (на початок року – 93,6%).

З числа дітей, які перебувають на первинному обліку – 245 мають статус дитини-інваліда, що становить 10,5% від загальної чисельності дітей на обліку.

Надання статусу

За поточний період 2022 року в м. Києві набули статусу сироти чи позбавленої батьківського піклування 130 дітей (за аналогічний період 2020 року – 195 дітей). Ще 36 дітей на кінець звітної періоду потребували встановлення правового статусу – 1,5 % від загальної чисельності дітей, які перебували на первинному обліку (у 2021 році – 1%). Основною причиною затримки надання статусу залишається затягування розгляду в судах справ про позбавлення батьків батьківських прав.

У 2022 році районними службами у справах дітей та сім'ї продовжено роботу по наповненню Державного реєстру дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. На кожну дитину, яка перебуває на первинному обліку, створено електронну обліково-статистичну картку, до якої внесено необхідну інформацію. Періодично вносяться зміни та доповнення до обліково-статистичних карток дітей даної категорії. ССДС КМДА постійно проводиться моніторинг бази ЄІАС «Діти», результати моніторингу та методичні рекомендації щодо ведення електронного обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, направлялися в районні служби у справах дітей та сім'ї. Дане питання постійно обговорюється на робочих нарадах з начальниками та відповідальними спеціалістами районних служб у справах дітей та сім'ї.

Усиновлення

Протягом поточного року на регіональний облік було взято 10 дітей, тоді як за аналогічний період 2021 року – 60 дітей.

На обліку кандидатів в усиновлювачі сьогодні перебуває 62 сім'ї та 23 одиноких осіб. На даний час навчанням в столиці охоплено 100% потенційних кандидатів в усиновлювачі.

Районними службами у справах дітей та сім'ї та районними центрами соціальних служб постійно проводиться робота по популяризації серед громади району сімейних форм виховання для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Дана робота проводиться у вигляді розповсюдження інформаційних матеріалів, буклетів, листівок, розміщення інформації на офіційних веб-сайтах та безпосередньої роботи з сім'ями.

На регіональному обліку на даний час перебуває - 353 дитини, які можуть бути усиновлені. Це становить 15% від загальної чисельності дітей, які перебувають на первинному обліку в районних службах у справах дітей та сім'ї (на початок року - 16%).

За рішеннями районних судів м. Києва станом на 01.07.2022 року усиновлено 16 дітей, з них громадянами України – 12 та 4 – іноземними громадянами (за аналогічний період 2021 року було усиновлено 42 дітей, з них громадянами України – 35 та 7 – іноземними громадянами).

За первинним обліком районних служб у справах дітей та сім'ї м. Києва за 6 місяців 2022 року усиновлено 15 дітей (за аналогічний період 2021 року усиновлено 49 дітей).

Суттєве зменшення кількості усиновлених дітей зумовлено введенням в Україні з 24.02.2022 року воєнного стану.

Опіка, піклування

В сім'ях опікунів/піклувальників станом на 01.07.2022 року виховувалося 1899 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (на початок року - 1942). Діти, які перебувають під опікою/піклуванням становлять 81,8% від загальної чисельності дітей, які перебувають на обліку. За 6 місяців поточного року під опіку та піклування передано 106 дітей (за аналогічний період 2021 року – 135).

Опікуни усиновили протягом поточного періоду 3 дітей, а 4 дітей, які виховувалися в сім'ях опікунів, були повернуті на виховання батькам.

Районними службами у справах дітей та сім'ї постійно здійснюється контроль щодо виконання опікунами/ піклувальниками їх обов'язків. Дані питання періодично виносилися на розгляд комісій з питань захисту прав дитини.

Питання отримання дітьми, які виховуються в сім'ях опікунів/піклувальників пенсій та державної соціальної допомоги перебуває на постійному контролі в Службі у справах дітей та сім'ї Київської міської державної адміністрації. Так, станом на 01.07.2022 року 51 дитина не отримувала державну соціальну допомогу з наступних причин:

- 11 дітей отримують інші виплати (пенсія по втраті годувальника, стипендія, пенсія по інвалідності), розмір яких перевищує рівень державної соціальної допомоги.

Із 40 дітей, які не отримують державну соціальну допомогу:

- 37 дітей – це новопризначена опіка, опікуни оформлюють документи або документи перебувають на розгляді в районному управлінні соціального захисту населення;
- 2 дітей – опікун переоформлює документи, поновлює деякі довідки.

Ще 1 дитина не має правових підстав для нарахування виплат, оскільки перебуває на повному державному утриманні у військовому ліцеї.

На виконання розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 27.01.2022 № 205 «Про надання щомісячної адресної соціальної матеріальної допомоги дітям – сиротам та окремим категоріям осіб з інвалідністю у 2022 році» в період з січня поточного року щомісячно додаткову матеріальну допомогу отримують діти – сироти та діти-інваліди, які мають статус дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, що мешкають в столиці та виховуються в сім'ях опікунів, прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу. Станом на 01.07.2022 року із зазначеної вище категорії дітей матеріальну допомогу у розмірі 1500 грн отримали 155 дітей-інвалідів та 1000 дітей-сиріт, які перебувають в сімейних формах виховання та фактично проживають в місті Києві.

Заклади для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування м. Києва

У м. Києві функціонує 5 державних закладів до яких на повне державне утримання влаштовані діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування. З них:

- 2 заклади системи охорони здоров'я, а саме Київські міські будинки дитини «Берізка» та ім. М.М. Городецького для дітей віком від народження до 4 років;
- 1 заклад системи освіти для дітей віком від 3 до 18 років – санаторна школа-інтернат № 21;
- 2 заклади системи соціального захисту населення (Святошинський будинок-інтернат для хлопчиків II профілю та Дарницький будинок-інтернат для дівчаток II профілю) для дітей-інвалідів віком від 4 до 18 років.

Аналізуючи ситуацію в державних закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, слід зазначити, що у м. Києві протягом останніх років продовжує спостерігатися стійка тенденція до зменшення чисельності статусних дітей в зазначених закладах. Упродовж I півріччя 2022 року органи опіки та піклування районних в місті Києві державних адміністрацій не направляли дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до закладів на цілодобове перебування.

На сьогодні усі зазначені заклади евакуйовані з міста Києва.

У приватному малому груповому будинку перебувають 5 дітей з інвалідністю. У звітному періоді 1 дитина вибула у зв'язку з влаштування в під опіку.

Поза сімейними формами станом на 01.07.2022 року перебувало 182 дітей. З них:

- 5 - в малому груповому будинку (МГБ);
- 37 - навчаються в ПТУ, коледжах, ВУЗах;
- 20 - перебувають в будинках інвалідів (Мінсоцполітики);
- 8 - перебувають в закладах освіти (МОН)
- 40 - перебувають в будинках дитини (МОЗ)
- 72 - в тимчасових формах влаштування (в сім'ях родичів/знайомих, в сім'ї патронатних вихователів, в лікувальних закладах за станом здоров'я, та в Центрах соціально-психологічної реабілітації різних форм власності).

Патронат

Постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2021 року №893 затверджено Порядок створення та діяльності сім'ї патронатного вихователя, влаштування, перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя та Порядок оплати послуг патронатного вихователя та виплати соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя. На сьогодні в столиці функціонує 3 патронатні сім'ї (Голосіївський, Оболонський та Святошинський райони). Протягом звітнього періоду послуги з патронату отримали 8 дітей.

З метою популяризації патронату над дитиною інформація стосовно даної послуги розміщується на офіційних веб-сайтах усіх районних в місті Києві державних адміністрацій, на інформаційних дошках районних у місті Києві центрів зайнятості населення, клубів за місцем проживання, районних медичних установ тощо. Спеціалістами районних служб у справах дітей та сім'ї, а також центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді під час здійснення прийому громадян постійно ведеться інформаційно-роз'яснювальна робота щодо створення патронатних сімей.

Захист майнових прав дітей

На кінець першого півріччя 2022 року 389 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа перебували на позачерговому

квартирному обліку. Упродовж звітнього періоду на пільговий квартирний облік відділами обліку та розподілу житлової площі райдержадміністрацій зараховано 5 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Відповідно до Програми економічного і соціального розвитку м. Києва на 2021–2023 роки, затвердженою рішенням Київської міської ради від 24.12.2020 № 23/23, Департаменту будівництва та житлового забезпечення у 2021 році передбачено виділити з міського бюджету 49,0 млн грн на придбання житла для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. На сьогодні вже придбано 38 квартир (майнові права), які передані районними в місті Києві державним адміністраціям для подальшого розподілу після введення їх в експлуатацію відповідно до пільгової черги дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа.

У 2021 році кошти державної субвенції розподілено за напрямком – виплата грошової компенсації за належні для отримання житлові приміщення для дітей з метою придбання житла для зазначеної категорії осіб. Грошову компенсацію отримали 16 осіб, з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебували на пільговому квартобліку. На сьогодні 10 осіб уже придбали квартири.

Служби у справах дітей та сім'ї постійно контролюють питання захисту житлових та майнових прав дітей, зокрема дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Випадків незаконного продажу житла дітей вказаної категорії протягом звітнього періоду не виявлено.

8. Робота Служби у справах дітей та сім'ї з питань соціально-правового захисту дітей, які перебувають на вихованні в дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях

Станом на 01.07.2022 р. в м. Києві функціонувало 28 прийомних сімей, до яких розміщено 52 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування і 31 дитячий будинок сімейного типу, де виховувалося 226 дітей даної категорії.

Протягом звітнього періоду створено 1 нову прийомну сім'ю в Дарницькому районі. Загалом за I півріччя 2022 року влаштовано на виховання та спільне проживання 4 дітей, переведено з ДБСТ до ПС 4 дітей.

Протягом першого півріччя 2022 року з прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу вибуло 12 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа.

Випадків застосування батьками до дітей заходів фізичного впливу та використання їх праці не виявлено.

Під контролем служб у справах дітей та сім'ї перебуває питання соціально-правового захисту дітей, а також оформлення відповідних документів для призначення і виплати державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки та піклування, які є вихованцями прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу. Заборгованості по м. Києву на кінець звітнього періоду немає.

За звітний період Київським міським центром соціальних служб організовано та проведено 6 курсів навчання для 79 осіб, з них:

- завершено 2 курси, якими охоплено 28 осіб (18 ж., 10 ч.), для усиновлювачів, продовжується навчання 2 курсів, якими охоплено 28 осіб (15 ж., 13 ч.);

завершено 2 курси, якими охоплено 23 особи (15 ж., 8 ч.), для кандидатів в опікуни, прийомні батьки та батьки-вихователі.

Протягом 1 півріччя 2022 р. під соціальним супроводом/супроводженням спеціалістів мережі центрів соціальних служб м. Києва перебувало:

- сім'ї опікунів/ піклувальників – 110;
- прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу – 59 (28 прийомних сімей та 31 ДБСТ).

9. Захист прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, переселених із зони тимчасово окупованих територій або територій, на яких ведуться або велися активні бойові дії

Під час дії на території України воєнного стану Служба у справах дітей та сім'ї у межах своїх повноважень забезпечує захист прав і інтересів дітей, залишених без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, переселених із зони тимчасово окупованих територій або територій, на яких ведуться або велися бойові дії, шляхом координації діяльності районних служб у справах дітей та сім'ї, організацій та установ усіх форм власності, уповноважених у вирішенні питань соціального захисту дитинства.

Керуючись пунктами 78-83 Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної з захистом прав дитини, затвердженого постановою КМУ від 24.09.2008 № 866, у разі виявлення дитини, яка залишилась без батьківського піклування, переміщеної з тимчасово окупованих територій або територій, де ведуться бойові дії, Служба вживає заходів щодо тимчасового влаштування дитини, встановлення відомостей про батьків, інших родичів, місця їх проживання (перебування).

У разі наявності підстав для надання тимчасово влаштованій дитині статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, така дитина ставиться на первинний облік за місцем виявлення, може бути влаштована під опіку родичам, до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу на загальних підставах з призначенням виплати державної соціальної допомоги.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 05 квітня 2017 року № 268 «Про затвердження Порядку надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів» на кінець першого півріччя 2022 року органами опіки та піклування надано 1488 особам статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.

На початок року в столиці проживало 20 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які прибули в період з 2014 року із непідконтрольних територій: Донецька область – 12, Луганська область – 4, Крим – 4.

Районні служби у справах дітей та сім'ї здійснюють нагляд щодо стану утримання, навчання та виховання дітей даної категорії.

На виконання розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 27.01.2022 № 205 «Про надання

щомісячної адресної соціальної матеріальної допомоги дітям – сиротам та окремим категоріям осіб з інвалідністю у 2022 році» протягом першого півріччя 3 дітей-інвалідів, що мають статус дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, та 8 дітей-сиріт, які перебувають в сімейних формах виховання, з числа внутрішньо переміщених осіб щомісячно отримували адресну соціальну матеріальну допомогу в розмірі 1500 грн.

З метою сприяння соціальної адаптації, покращення психоемоційного стану впродовж першого півріччя діти з числа внутрішньо переміщених осіб долучались до різноманітних екскурсій, походів в театри, зоопарк тощо.

10. Робота із зверненнями громадян

Станом на 30.06.2022 року до Служби у справах дітей та сім'ї надійшло 68 звернень від громадян, 24 звернення від громадян надійшли електронною поштою та жодного звернення безпосередньо на особистому прийомі.

Аналіз чисельності звернень громадян у порівнянні 2021 та 2022 років

За характером основних питань, що порушували громадяни у заявах до Служби у звітному періоді, чільне місце займають питання соціального захисту – 23 звернень, житлової політики – 16 звернень, сімейної та гендерної політики, захисту прав дітей – 19 звернень.

Характер основних звернень громадян у порівнянні 2021 та 2022 років

Всі звернення громадян, які надходили до Служби у справах дітей та сім'ї, були вчасно розглянуті, громадянам у встановлений законодавством термін, надано обґрунтовані та повні відповіді. Також проводились особисті зустрічі з заявниками та консультації заявників в телефонному режимі, за результатами яких вживалися відповідні заходи по захисту законних прав та інтересів дітей. Станом на 30.06.2022 року на розгляді перебувало 8 звернень громадян.

На виконання Указу Президента України від 07.02.08 № 109/2008 "Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування" в Службі:

- розроблений та затверджений план заходів на 2022 рік щодо виконання Указу Президента України;
- здійснюється аналіз причин неодноразових звернень громадян;
- щомісячно забезпечується подання звітів про проведення особистого, виїзного прийому громадян та прямих («гарячих») телефонних ліній начальником Служби;
- щоквартально забезпечується подання аналітично-статистичних звітів про стан організації роботи із зверненнями громадян і вжиті заходи, відповідно до вимог Указу Президента України;
- організовуються та проводяться наради з відповідальними працівниками щодо організації роботи із зверненнями громадян відповідно до вимог чинного законодавства;
- ведеться постійний контроль за своєчасним та якісним розглядом звернень громадян (щотижнево надаються попередження та нагадування відповідальним виконавцям, надається методична допомога при підготовці відповідей на звернення громадян);
- проводиться постійна робота над підвищенням рівня ефективності роботи із зверненнями громадян та професійної кваліфікації працівників, відповідальних за роботу із зверненнями громадян.

На особистому контролі начальника Служби перебуває питання розгляду звернень та забезпечення проведення першочергового особистого прийому жінок, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня», інвалідів Великої Вітчизняної війни, Героїв Соціалістичної Праці, Героїв Радянського Союзу, Героїв України.

В приміщенні Служби оформлено стенд, що містить роз'яснювально-інформаційний матеріал для відвідувачів, обладнане місце для написання заяв.

11. Сімейна політика

11.1 Заходи по запобіганню та протидії домашньому насильству:

Забезпечення конституційного права людини на життя і здоров'я, на вільний особистий розвиток безпосередньо пов'язане із протидією насильницьким вчинкам і, зокрема, домашньому насильству.

В Україні, на національному рівні, прийнято ряд законодавчих та нормативно-правових актів, які регламентують діяльність суб'єктів з питань запобігання та протидії домашньому насильству, основні з них: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі».

На сьогодні домашнє насильство залишається проблемою яка потребує відповідного реагування з боку суспільства та держави. *Повномасштабна війна в Україні, не викреслила, а навпаки, додала до нашого життя проблем, пов'язаних з вчиненням насильницьких дій.*

До роботи із запобігання та протидії домашньому насильству в місті Києві задіяні Служба у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), служби у справах дітей та сім'ї 10 районних у місті Києві державних адміністрацій, Київський міський Центр гендерної рівності, запобігання та протидії насильству Департаменту соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), спеціалізовані служби підтримки постраждалих осіб, мережа центрів соціальних служб міста Києва, Київський міський центр сім'ї «Родинний дім», 6 районних центрів сім'ї та жінок, Головне управління Національної поліції України в м. Києві, Управління патрульної поліції у м. Києві, представники центрів надання безоплатної вторинної правової допомоги, а також громадські організації.

На період воєнного стану, столичні правоохоронні органи оперативно реагують на заяви та повідомлення громадян про вчинення домашнього насильства, в тому числі на випадки, пов'язані з війною, припиняють такі факти та вживають ефективних заходів реагування.

При цьому, слід зазначити, що в перший місяць масштабного російського вторгнення спостерігалось зменшення повторних випадків вчинення домашнього насильства.

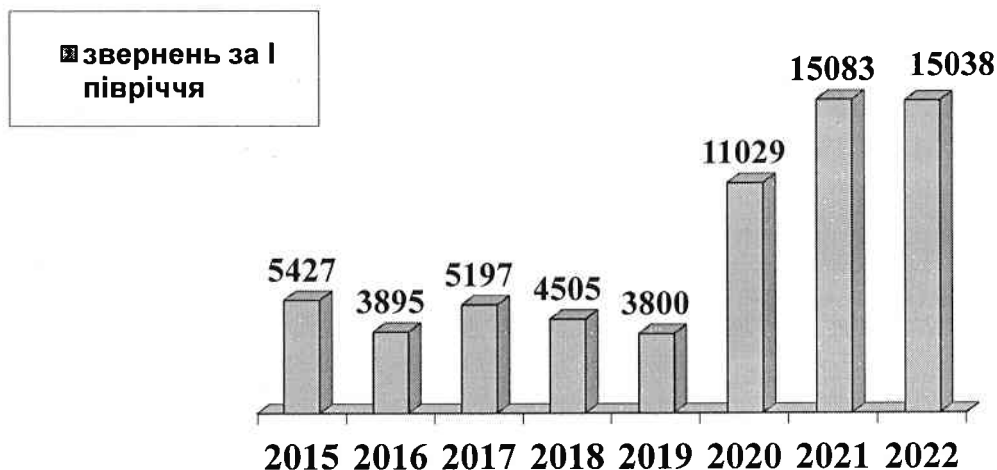
За даними управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції у м. Києві кількості звернень постраждалих осіб в умовах воєнного часу до представників підрозділу мобільних груп запобігання домашньому насильству, складає близько **75-85** викликів за добу. Впродовж I півріччя на лінію 102 надійшло **13 935** звернень щодо вчинення домашнього насильства.

Щодня начальники секторів протидії домашньому насильству відділів превенції районних управлінь поліції інформують уповноважених осіб районних Служб у справах дітей та сім'ї про підтверджені факти вчинення домашнього насильства за результатами виїздів мобільних груп поліції з реагування на домашнє насильство та патрульними екіпажами, для реагування в межах чинного законодавства.

За даними районних структурних підрозділів, відповідальних за напрямок роботи з питань з запобігання та протидії домашньому насильству, Головного

управління Національної поліції України у м. Києві та відповідно до кількості телефонних звернень на цілодобову службу «Телефон Довіри» надійшло: **15038** звернень з питань вчинення домашнього насильства, з них: **10636** від жінок, **4413** від чоловіків та **34** від дітей, що майже відповідають аналогічному періоду минулого року (**15083** звернень).

Кількість звернень з питань домашнього насильства, що надійшли впродовж I півріччя 2015-2022 років (у порівнянні)

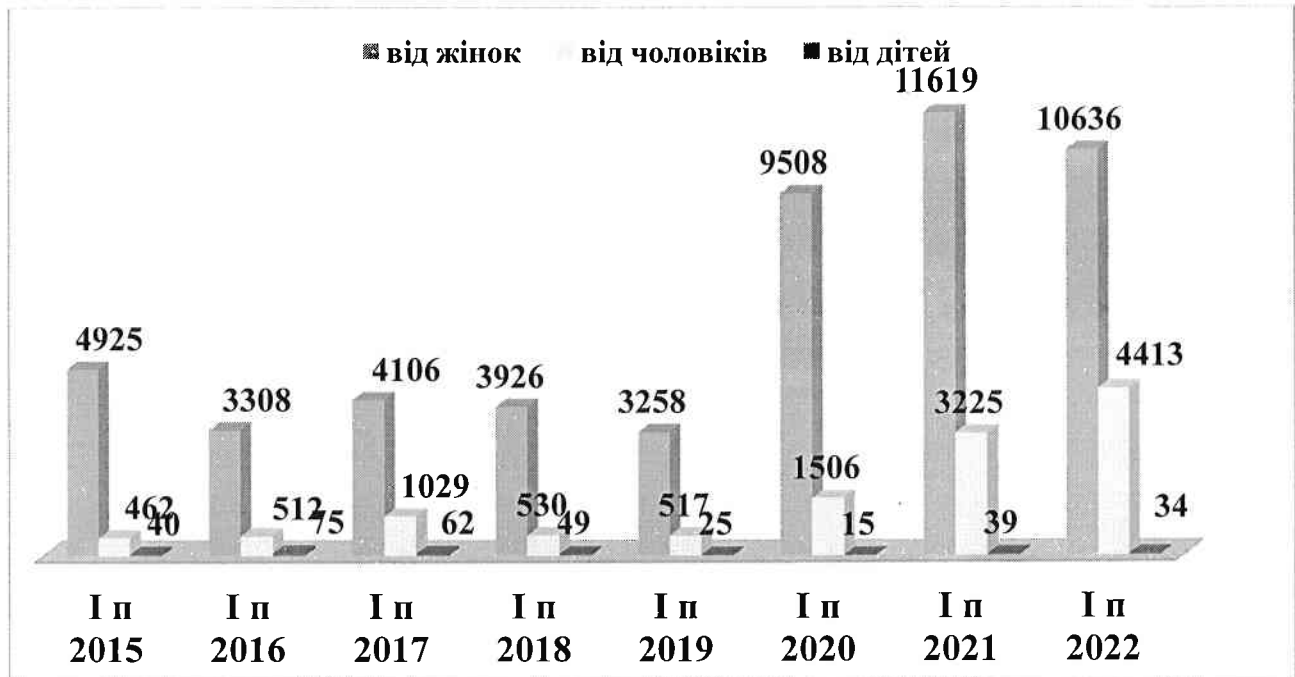
Аналізуючи лише статистичні показники, прослідковується тенденція до стабільно високої кількості звернень та повідомлень про факти вчинення домашнього насильства, що пов'язано із посиленням міжвідомчої координації і взаємодії суб'єктів, чергуванням в кожному районі столиці поліцейських мобільних груп із реагування на факти домашнього насильства, які оперативно реагують на виклики, ідентифікують види та ознаки домашнього насильства, а також зростаючу поінформованість громадян.

Серед основних завдань вищезазначених груп – проведення профілактичної роботи, своєчасне реагування на факти домашнього насильства, надання допомоги постраждалим особам з урахування результатів оцінки ризиків, винесення термінових заборонних приписів кривдникам.

При цьому, проблемними питаннями (особливо гостро під час воєнного стану) залишається: відсутність ефективного покарання злочинців та застосування судами кримінальної відповідальності за вчинення насильства, низький рівень раннього виявлення сімей, які перебувають у кризовому стані та потребують допомоги.

Співвідношення кількості звернень щодо насильства в сім'ї, які надійшли протягом I півріччя 2015-2022 років за ознакою статі.

При реагуванні на звернення працівниками поліції складено **3016** адміністративних протоколів за статтею 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Дільничними офіцерами поліції за вчинення домашнього насильства винесено **485** термінових заборонних приписів. На профілактичному обліку з приводу вчинення домашнього насильства перебуває **6166** осіб.

На сьогодні в столиці функціонує мережа комунальних закладів, що надають комплекс соціальних послуг особам, які зазнали домашнього насильства та насильства за ознакою статі, в тому числі з тимчасовим проживанням.

Це спеціалізовані служби підтримки постраждалих осіб:

✓ В структурі Київського міського Центру гендерної рівності, запобігання та протидії насильству в місті Києві функціонує **два** Притулки для жінок, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі (перебувало - **23** особи, серед яких: **12** жінок, **11** дітей).

✓ В **2** кімнатах кризового реагування для осіб, постраждалих від домашнього насильства (на лівому та правому березі столиці) отримали екстрену допомогу **34** особи, з них: жінок - **21**, чоловік - **1**, дітей - **12**).

✓ В Притулку для тимчасового перебування жінок, які зазнали насильства в сім'ї при Центрі у справах сім'ї та жінок Деснянського району міста Києва (перебувало **4** особи, з них **1** дитина).

✓ У 2022 році в столиці продовжено роботу цілодобової служби «телефону довіри» з попередження та належного реагування на випадки звернень стосовно домашнього, гендерно зумовленого насильства, а також насильства пов'язаного зі збройним конфліктом за номерами 15-00 та 272-15-00, спеціалісти якої надають інформаційну та кваліфіковану психологічну допомогу. Впродовж I півріччя поточного року з питань домашнього насильства надійшло **1148** телефонних звернень, з них від жінок - **907**, чоловіків - **241**).

Готується до відкриття Денний центр соціально-психологічної допомоги особам, що постраждали від домашнього насильства, насильства за ознакою статі, а також насильства пов'язаного із конфліктом.

У 2022 році продовжує роботу кімната «дружня до опитування дітей» при Центрі сім'ї Дарницької районної у місті Києві державної адміністрації. Опитування пройшли **9** неповнолітніх дітей, що стали свідками та/або жертвами насильства, з них **4** дітей по кримінальним справам, **5** дітей без порушення кримінальної справи. Загалом до спеціалізованої служби підтримки осіб, постраждалих від домашнього насильства/насильства за ознакою статі, в тому числі кімнати, дружньої до опитування дитини звернулось – **280** осіб.

В Оболонському районі з січня 2022 розпочала роботу Спеціалізована служба первинного соціально-психологічного консультування осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі. Протягом I півріччя 2022 року від Служби у справах дітей та сім'ї Оболонської районної державної адміністрації надійшли повідомлення щодо **72** сімей про факти вчинення в них домашнього насильства. З них, **42** сім'ям були надані первинні психологічні консультації, **17** сім'ям надається тривала психологічна допомога. Всі родини поінформовані та проконсультовані, наданий алгоритм дій на випадок повторного вчинення домашнього насильства та запропоновані соціальні послуги, зокрема консультації психологів та юриста.

Також спеціалістами Спеціалізованої служби були надані психологічні консультації **2** сім'ям, в яких виховуються **3** дітей, щодо яких надійшло повідомлення про скоєння насильства по відношенню до дітей та в присутності дітей.

Поряд з тим, з введенням воєнного стану та проведення активних бойових дій в передмісті Києва робота вищезазначеної Служби була скерована на надання первинної психологічної допомоги та зниження рівня тривожності та страху у мешканців Оболонського району, а також на надання гуманітарної допомоги найбільш вразливим категоріям сімей. Також впродовж березня місяця психологи Центру були залучені до надання первинної психологічної допомоги особам, які перебували в укритті під час повітряної тривоги на станції метро «Мінська».

Загальні служби підтримки постраждалих осіб:

За звітний період до спеціалістів мережі центрів соціальних служб м. Києва надійшло **2159** звернень/повідомлень щодо сімей, в яких скоєне домашнє насильство, з

них **164** - щодо жорстокого поводження з дітьми. Соціальна робота проводилась з **1750** сім'ями, в яких виховується **1153** дітей. Спільно з представниками відділів превентивної діяльності районних управлінь Національної поліції м. Києва, служб у справах дітей та сім'ї, спеціалістами інших структурних підрозділів було здійснено **715** оцінок потреб сім'ї/особи та **1444** соціальні відвідування за місцем проживання з залишенням повідомлення. За звітний період в роботі перебувало **995** карток отримувачів послуг, надано **1749** сім'ям соціальну послугу інформування, **55** сім'ям послугу соціального супроводу, **150** сім'ям соціальну послугу кризового та екстреного втручання, **1348** сім'ям соціальну послугу консультування.

У Київському міському центрі соціально-психологічної допомоги з причин домашнього насильства перебувало **1** родина, в який виховується **2** дитини. Додатково соціально-психологічні послуги надавались в режимі денного стаціонару: за звітний період звернулась **82** особи, з них **81** жінка та **1** чоловік.

На виконання Указу Президента України від 21.09.2020 № 398 «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства» та постанови Кабінету Міністрів України від 24.02.2021 року № 145 «Питання державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року», 27 травня 2021 року на пленарному засіданні II сесії Київської міської ради IX скликання депутатами Київської міської ради одноголосно ухвалено нову міську цільову програму «Запобігання та протидія домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі на 2022-2024 роки».

Дана програма передбачає забезпечення оптимального функціонування цілісної системи із запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі в місті Києві, в тому числі проведення низки навчальних заходів та підвищення кваліфікації фахівців, які надають соціальні послуги постраждалим особам.

Реалізація заходів програми у I півріччі поточного року відбувалась з урахуванням завдань, викликів і пріоритетності питань, пов'язаних з введенням в Україні з 24.02.2022 року воєнного стану.

Впродовж звітнього періоду, значна увага була приділена питанню надання психологічної допомоги постраждалим від домашнього насильства, стан яких обтяжений посттравматичним стресовим розладом. В рамках реалізації міської програми «Реалізація заходів психологічної реабілітації осіб, постраждалих від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі **91** особі, які звернулись за допомогою, відповідно до потреб і проведеної психодіагностики були забезпечені довготривалими комплексними психологічними послугами.

Зазвичай насильство є комплексним, **73%** клієнтів зазнали щонайменше три види насилля (фізичне, психологічне, економічне).

Окрім того, робота з особами, які вчиняють домашнє насильство є невід'ємною складовою механізму протидії цьому явищу. Організація та забезпечення проходження

кривдником програми здійснюється згідно із статтями 28-29 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Після надходження інформації про рішення суду про направлення кривдника на проходження програми для кривдників уповноважена особа організовує та забезпечує проходження ним такої програми. Реалізацію програм для кривдників в 10 районах столиці здійснюють сертифіковані психологи.

Робота з особами, які вчиняють домашнє насильство є невід’ємною складовою механізму протидії цьому явищу. Реалізацію програм для кривдників в 10 районах столиці здійснюють сертифіковані психологи, до яких впродовж I півріччя 2022 року: звернулося/направлено **72** особи, з них: за рішенням суду направлено – **14** осіб, за самозверненням – **58** осіб, пройшли повний курс програми – **9** осіб.

Порівняльна кількість направлених на корекційні програми та кількість осіб, які пройшли корекційні програми за I півріччя 2015-2022 років

Зменшення кількості осіб, направлених на проходження програм для кривдників у 2022 році у порівнянні з аналогічним періодом попереднього року пов'язано, з введенням з 24.02.2022 року військового положення, а також невиконанням у повному обсязі судами загальної юрисдикції м. Києва п. 6 статті 28 розділу V Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», якою передбачено, що кривдника на проходження програми може бути направлено виключно судом та за власною ініціативою на добровільній основі.

В своїх рішеннях судді, здебільшого, обмежуються лише накладанням адміністративного штрафу, що не дає змоги застосовувати комплексний підхід до вирішення проблеми насильства, який полягає в проведенні психологічної корекції та формування у кривдника нової, неагресивної психологічної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до своїх вчинків та їх наслідків, у тому числі до виховання дітей, а також на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

Впродовж I півріччя 2022 року відділом сімейної політики Служби у справах дітей та сім'ї спільно з суб'єктами, на які покладено здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству здійснювались наступні заходи за даним напрямом:

✓ Ініційовано та проведено **11** міжвідомчих нарад та робочих зустрічей по налагодженню механізму запобігання та протидії домашньому насильству на місцях, задля відпрацювання алгоритмів роботи під час війни та ефективнішої взаємодії з надання допомоги постраждалим особам.

✓ За ініціативи Служби на базі Київського регіонального центру підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів Київської міської ради 06 – 09 червня 2022 року проведено навчання для спеціалістів відповідальних структурних підрозділів за реалізацію заходів державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству за загальною короткостроковою програмою підвищення кваліфікації «Посилення ефективності міжвідомчої взаємодії у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статті в умовах воєнного стану» (20 годин /0,67 кредиту ЄКТС). Охоплено **35** осіб.

✓ Спеціалістами Служби взято участь у он-лайн вебінарах на тему: "Особливості роботи психолога з дітьми, які зазнали сексуального насильства" навчального курсу щодо проведення опитування/допиту, дружнього до дитини.

✓ На офіційній сторінці Служби у соціальній мережі Facebook було розміщено **28** інформаційних матеріалів щодо протидії домашньому насильству, а також насильству, скоєному під час запровадженого воєнного стану. Охоплено **4436** осіб та з якими було **25 884** контактів.

11.2 Робота щодо протидії торгівлі людьми:

Сьогодні проблема торгівлі людьми набуває особливого значення та актуальності через широкомасштабне вторгнення російської федерації в Україну, у зв'язку з чим мільйони людей вимушені були евакуюватися на інші території або за кордон.

Українці стикнулися з новими викликами, які підвищили їх вразливість, зокрема до потрапляння у ситуацію торгівлі людьми. У зв'язку з цим пріоритетним напрямом роботи у здійсненні заходів державної політики у сфері протидії торгівлі людьми стало посилення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення, а також координації співпраці між суб'єктами взаємодії щодо виявлення та організації своєчасної та необхідної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми.

Для забезпечення міжвідомчої співпраці щодо узгодженості вжиття заходів з надання допомоги постраждалим особам на постійній основі проводяться робочі наради та онлайн зустрічі, налагоджено оперативне інформування між суб'єктами, до компетенції яких належить питання здійснення заходів у сфері протидії торгівлі

людьми, уповноважених підрозділів органів Національної поліції, Департаментами соціального захисту населення, Департаменту освіти і науки, Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Правобережним та Лівобережним київськими місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги, громадськими, благодійними і міжнародними організаціями та фондами.

Така взаємодія та оперативне інформування налагоджено і між суб'єктами районних рівнів, оскільки з введенням воєнного стану на території України, кадровими змінами, що постійно відбуваються у суб'єктів взаємодії за напрямками запобігання та протидії домашньому насильству, протидії торгівлі людьми, ускладнюються проведення засідань координаційних рад у сталому складі.

Наразі, ведеться робота щодо оновлення та затвердження нового складу Київської міської та районних координаційних рад з питань запобігання та протидії домашньому насильству, гендерної рівності та протидії торгівлі людьми.

Задля підвищення поінформованості населення про ризики потрапляння у ситуацію торгівлі людьми у соціальних мережах на сторінках міської та районних Служб у справах дітей та сім'ї, мережі центрів соціальних служб розміщені інформаційні матеріали щодо можливості безкоштовного отримання належних послуг для осіб, постраждалих від сексуального насильства вчиненого представниками держави агресора та торгівлі людьми.

На сторінці Служби у справах дітей та сім'ї інформаційного порталу Київської міської державної адміністрації розміщена повна та актуальна інформація щодо протидії торгівлі людьми.

Разом з цим, Служба у справах дітей та сім'ї доєдналася до всеукраїнської комунікаційної кампанії, присвяченої безпеці внутрішньо переміщених осіб, яку запустили Європейський Союз спільно з Міжнародною організацією з міграції (МОМ).

Мета кампанії – привернути увагу людей до ймовірних ризиків, пов'язаних з переїздом з охоплених війною регіонів, пояснити основні правила безпеки під час пошуку житла, транспорту, роботи.

В рамках вищезазначеної кампанії було розміщено інформаційні матеріали «5 маркерів безпеки. Не втрачай пильності, пам'ятай!» на доступних інформаційних ресурсах та інформаційних стендах структурних підрозділів районних в місті Києві державних адміністрацій, дотичних до роботи з внутрішньо переміщеними особами, особами кризових категорій та сім'ями в складних життєвих обставинах, а також розповсюджено друковані інформаційні матеріали серед уразливих категорій населення.

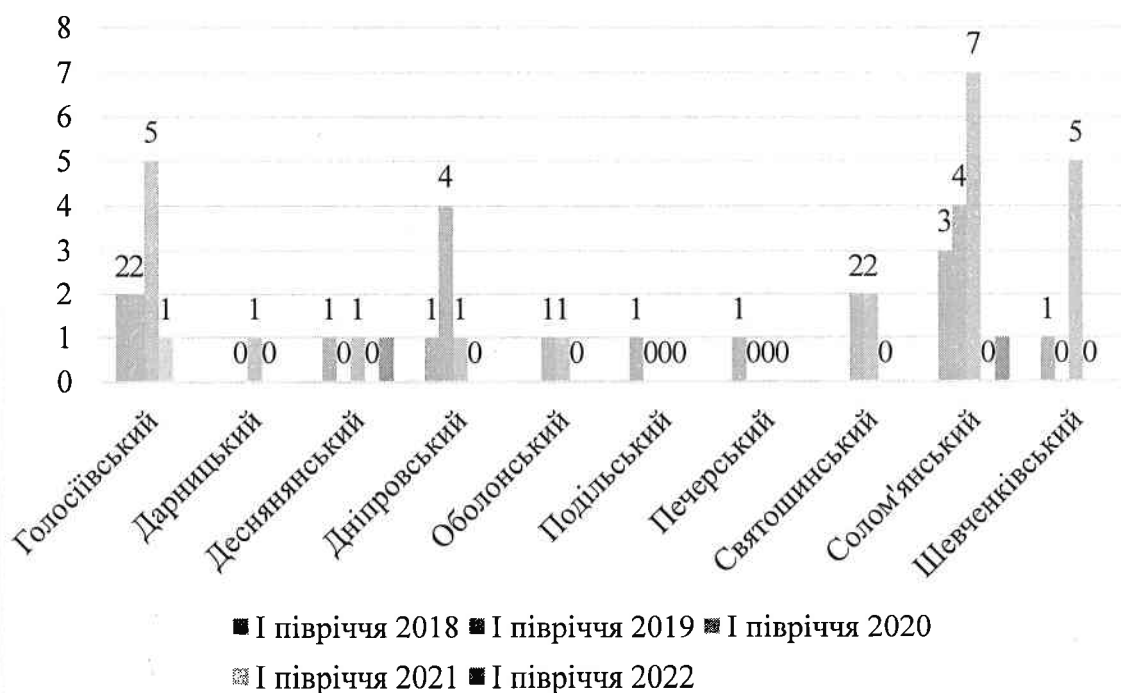
З метою надання комплексної допомоги особам, які незаконно утримувались, або перебували в полоні, спеціалістами мережі центрів соціальних служб м. Києва постійно ведеться роз'яснювальна та інформаційна робота серед внутрішньо переміщених осіб щодо ознак торгівлі людьми, видів експлуатації під час воєнних дій і можливості отримання гарантованого державою захисту та допомоги.

Служба у справах дітей та сім'ї виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) доєдналась до онлайн-платформи «Все буде Добре! ОК!», яку на початку карантину за ініціативи учнівської молоді столиці створено Департаментом освіти і науки Києва, а також до загальноміського онлайн проекту «Школа без булінгу. Сім'я без насильства. 366». Одним з напрямів роботи інформаційних платформ є сприяння формуванню в учнів життєво-необхідних навичок безпечної поведінки, задля створення безпечного середовища для учасників освітнього процесу, в тому числі з попередження потрапляння у ситуацію торгівлі людьми.

В рамках реалізації заходу «Проведення навчальних семінарів, тренінгів для учнівської/студентської молоді щодо попередження потрапляння в ситуацію торгівлі людьми» міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2022–2024 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 08.07.2021 року № 1590/1631, за підтримки та у співпраці з благодійною організацією «Благодійний фонд «Карітас-Київ» впродовж березня – червня 2022 року проведено 8 онлайн тренінгів для учнів ВПТО, охоплено 238 осіб.

Відповідно до Порядку встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2012 № 417, на період воєнного стану, спеціалістами відповідальних структурних підрозділів Київської міської та 10 районних у місті Києві державних адміністрацій здійснюються всі необхідні заходи для забезпечення прав осіб, які постраждали від торгівлі людьми (в тому числі, які перебували у полоні).

Співвідношення кількості звернень щодо встановлення статусу особи, постраждалої від торгівлі людьми за I півріччя 2018–2022 років

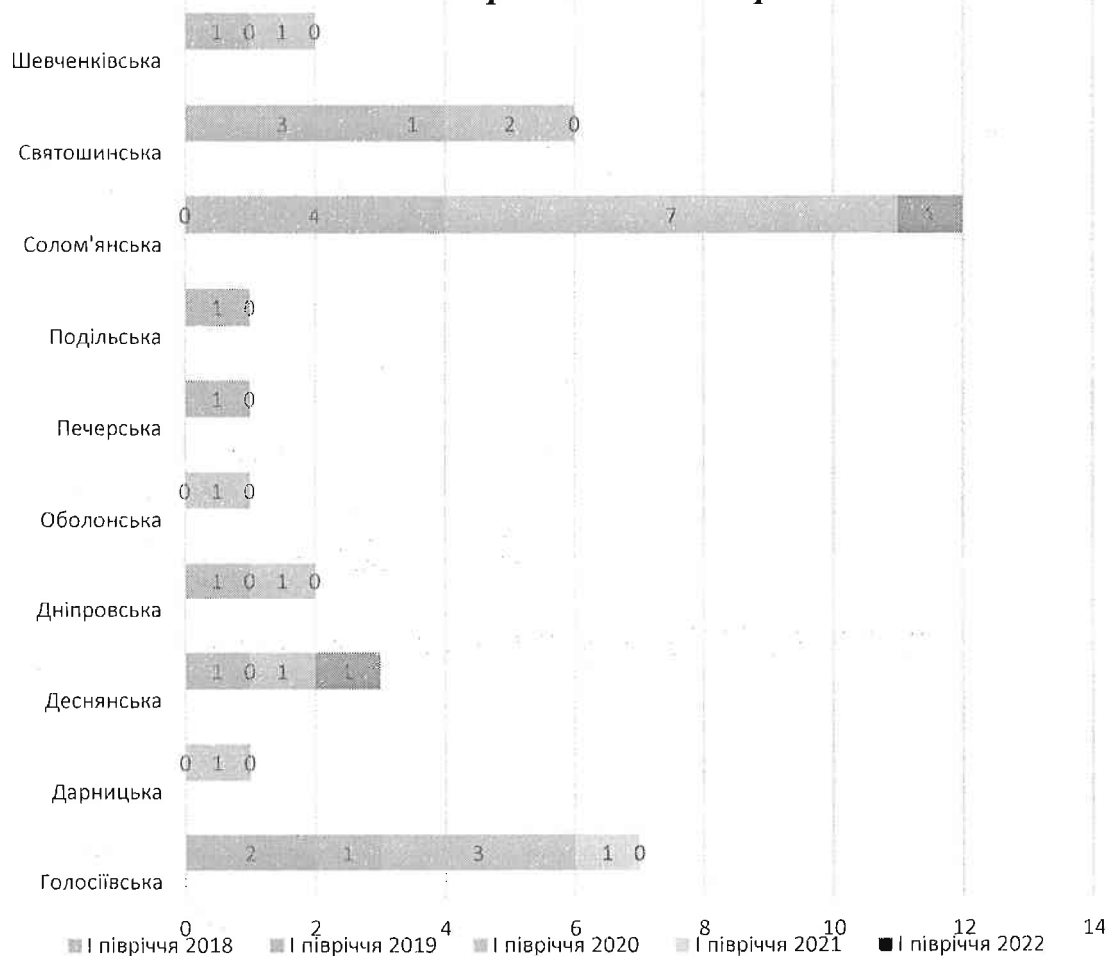

Впродовж I півріччя 2022 року до Деснянської та Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації надійшло **2** звернення щодо встановлення статусу особи, постраждалої від торгівлі людьми (в тому числі 1 дитина), що на **100%** більше у порівнянні з аналогічним періодом 2021 року (1 звернення).

Слід зазначити, що воєнний стан, який було введено в Україні, пов'язаного з агресією російської федерації, негативно вплинуло на процес виявлення та ідентифікації осіб, які постраждали від торгівлі людьми, оскільки всі звернення щодо встановлення статусу надійшли до 24.02.2022. Не зважаючи на те, що в період з лютого по березень 2022 року м. Київ піддавався масованим воєнним атакам з боку збройних сил російської федерації, місто не перебувало під окупацією ворога, завдяки чому мешканці столиці уникнули ризику потрапляння у полон та незаконної експлуатації.

Одночасно, залишаються великі ризики потрапляння у ситуацію торгівлі людьми тих громадян, які через активні воєнні дії змушені були покинути свої домівки у пошуках безпечного місця перебування.

**Співвідношення кількості встановлених статусів
особи, постраждалої від торгівлі людьми
за I півріччя 2018-2022 років**

Відповідно до звернень, що надійшли до Деснянської та Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрацій у I півріччі 2022 року встановлено 2 статуси особи, яка постраждала від торгівлі людьми (в тому числі 1 дитина), що на 100% більше ніж у 2021 році.

Відповідальними посадовцями проведено співбесіди відповідно до Порядку встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2012 № 417, заповнено опитувальні листи, надані роз'яснення щодо переліку соціальних послуг, на які постраждала особа має право, сформовано та подано пакет документів до Нацсоцсервісної служби України для встановлення статусу.

Фахівцями мережі центрів соціальних служб м. Києва протягом I півріччя 2022 року здійснено 2 оцінки потреб осіб, які постраждали від торгівлі людьми (в тому числі 1 дитина). Наразі, фахівцями із соціальної роботи продовжується реалізація 9 планів реабілітації (у Голосіївському, Подільському, Солом'янському та Шевченківському районах м. Києва).

11.3 Реалізація заходів сімейної політики та підтримки сім'ї

Сім'я – основа нашого суспільства. Сім'я дуже важлива у житті кожної людини. Це маленький світ, в якому все зрозуміло і дороге. Це не лише рідна домівка, затишна і безпечна, це найрідніші люди, які дарують нам підтримку, тепло та допомагають у різних життєвих ситуаціях.

Початок 2022 року приніс в життя кожної української сім'ї нову реальність, пов'язану з введенням військового стану внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.

Ці виклики перед суспільством і українською сім'єю наклали свій відбиток на реалізацію заходів сімейної політики в територіальній громаді міста Києва.

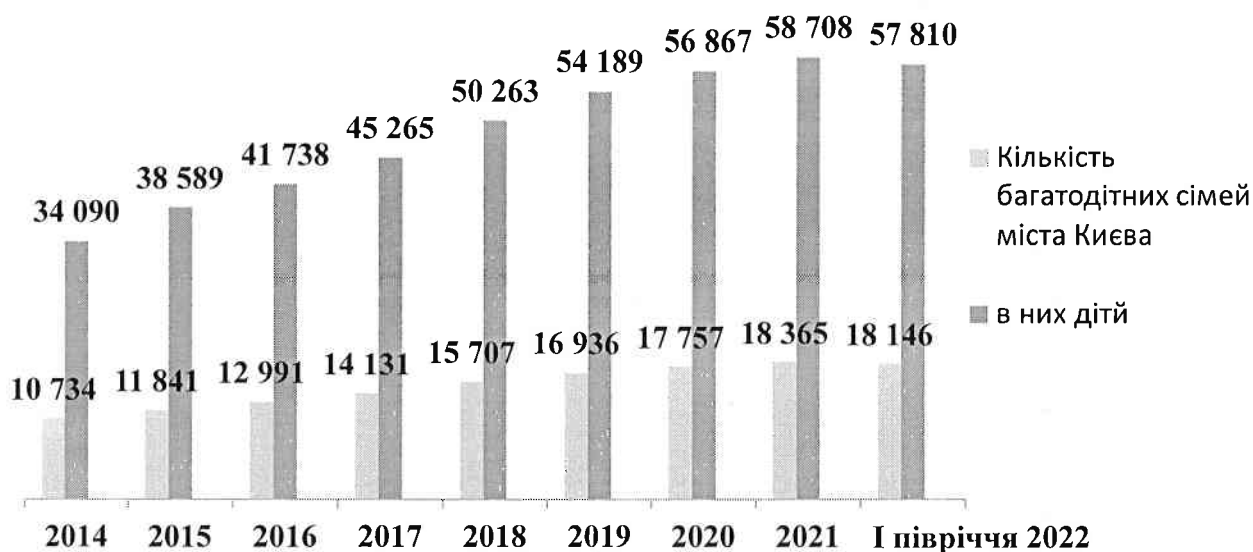
Впродовж I півріччя 2022 року п.п. 4.1 та 4.3 міської цільової програми «Діти. Сім'я. Столиця на 2022-2024 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 08.07.2021 № 1590/1631 було заплановано проведення низки заходів з підтримки сімей столиці, організації та проведення навчальних вебінарів «Міцна сім'я» з підготовки молоді до подружнього життя та формування навичок відповідального батьківства.

Проте, відповідно до Закону України від 12.05.2015 № 389-VIII «Про правовий режим воєнного стану» (зі змінами та доповненнями), враховуючи вимоги п. 19. Постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 590 (зі змінами), вищезазначені заходи не проводилися з огляду на заходи безпеки людей та пріоритетність витрат коштів міського бюджету.

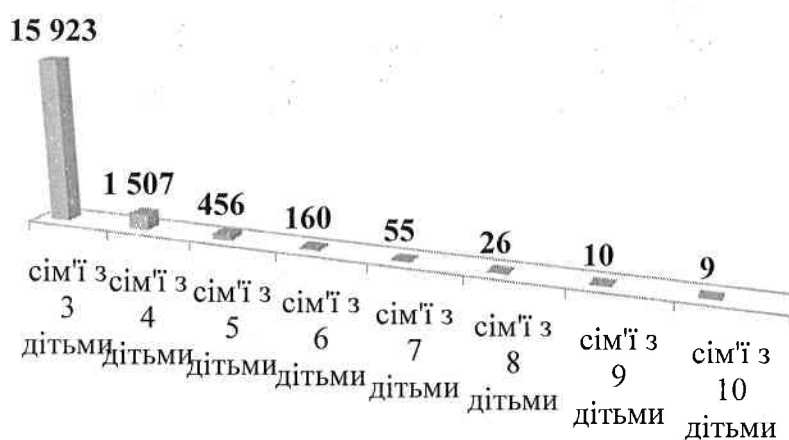
11.4 Робота з багатодітними сім'ями

Законом України «Про охорону дитинства» визначено поняття «багатодітна сім'я» та «дитина багатодітної сім'ї».

Станом на 01.07.2022, відповідно до єдиного обліку багатодітних сімей, в місті Києві перебуває **18 146** багатодітних сімей, в яких виховувалося **57 810** дітей.

З них: **15 923** сімей, в яких виховувалося 3 дітей; **1 507** сім'ї із 4 дітьми, **456** сім'ї із 5 дітьми; **160** сім'ї із 6 дітьми; **55** сім'я із 7 дітьми; **26** сімей із 8 дітьми; **10** сімей із 9 дітьми; **9** сімей з 10 і більше дітьми.

Згідно з нормативно-правовими актами України, відповідальні структурні підрозділи районних в місті Києві державних адміністрацій, забезпечують підтвердження статусу багатодітної родини шляхом видачі відповідного посвідчення, з урахуванням якого багатодітні сім'ї отримують пільги, передбачені чинним законодавством України.

Протягом I півріччя 2022 року видано **580** посвідчень батьків багатодітної сім'ї та **1 289** посвідчень дитини з багатодітної родини, що на сьогоднішній день, забезпечує потребу багатодітних родин столиці в отриманні соціальних пільг, передбачених чинним законодавством України.

Протягом звітнього періоду за сприянням Київської міської влади, в рамках пілотного соціального проєкту «Україна – велика родина» в умовах воєнного часу, впродовж березня – травня 2022 року понад 1000 багатодітних сімей столиці, отримали благодійну матеріальну допомогу.

Поряд з тим, в рамках реалізації одного із напрямів проєкту MEAN «Ласкаво просимо у малі муніципалітети» Італії, Київською міською владою у співпраці з благодійною організацією «Благодійний фонд «ACT FOR UKRAINE» із залученням Служби було організовано літнє оздоровлення та реабілітацію 78 осіб з числа київських багатодітних сімей в Італії.

Також, задля психологічного розвантаження сімей з дітьми та покращення їх емоційного стану в час війни, Службою у справах дітей та сім'ї спільно з Київським зоологічним парком загальнодержавного значення у співпраці з Київським міським центром соціальних служб, Київським міським центром «Родинний Дім», МГО «Міжнародний Центр Батьківства» та просімейними громадськими організаціями було організовано та проведено 2 соціокультурних заходи для сімей, які опинились у складних життєвих обставинах, внутрішньо переміщених осіб, сімей учасників антитерористична операція на сході України та військовослужбовців Збройних сил України: з нагоди святкування Міжнародного дня сім'ї і Дня матері «Гостинна столиця – єдина родина – вільна України!» та святкування Дня батька в Україні «Я люблю свого батька!».

Під час проведення останнього заходу 10 татусів столиці були нагороджені подяками заступниці голови Київської міської державної адміністрації Марини Хонди за відповідальне ставлення до батьківства та активну громадську позицію.

Водночас, Київська міська влада не залишається осторонь потреб неповних сімей, в яких дітей виховує лише один з батьків.

Для таких сімей, одним з пріоритетних, слід зазначити питання економічного (матеріального) характеру, оскільки їх сукупний бюджет складається з індивідуального трудового доходу та державної допомоги.

З метою матеріальної підтримки і підвищення уваги до неповних сімей, Київською міською владою було засновано премію Київського міського голови для одиноких батьків та одиноких матерів, які самі виховують дітей.

Так, відповідно до розпорядження Київського міського голови від 13.09.2018 № 634 «Про внесення змін до розпорядження Київського міського голови від 18 вересня 2007 року № 528 «Про заснування премії Київського міського голови одиноким батькам та одиноким матерям, які самі виховують дітей» в 2022 році за сумлінне та відповідальне батьківство Премію Київського міського голови було призначено та виплачено 6 одиноким батькам та 10 одиноким матерям, які самі виховують дітей.

Також, одним із видом соціальної підтримки багатодітних сімей можна вважати присвоєння почесного звання України «Мати-героїня».

Почесне звання України «Мати-героїня» присвоюється жінкам, які народили та виховали до восьмирічного віку п'ятьох і більше дітей, у тому числі дітей, усиновлених у встановленому законодавством порядку.

Насамперед, особлива увага звертається на духовні, моральні якості осіб, які представляються до присвоєння почесного звання. Враховуються конкретні заслуги матері у справі виховання дітей, її авторитет, вагомий особистий внесок у створення сприятливих умов для здобуття дітьми освіти, розвитку їх творчих здібностей, формування високих духовних і моральних якостей, за материнську самовідданість, забезпечення умов для повноцінного розвитку здорових, гармонійно розвинутих особистостей, громадян незалежної України.

Згідно з Указом Президента України від 25.12.2007 № 1254/2007 жінкам, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня», виплачується одноразова грошова винагорода у десятикратному розмірі прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого з 1 січня року, в якому жінці було присвоєно почесне звання.

Безумовно, це сприяє створенню позитивного іміджу багатодітної сім'ї в громаді, формуванню активної життєвої позиції, стимулює такі сім'ї до відповідального ставлення до праці, освіти, участі в громадській діяльності.

Однак, у зв'язку з введенням воєнного стану в державі, протягом I півріччя 2022 року Указ Президента України про присвоєння почесного звання України «Мати-героїня» не видавався.

Головний спеціаліст

Юлія ДМИТРЕНКО